

Syntaktická analýza metodou rekurzivního sestupu

Základní vlastnosti

- Zvládá práci s bezkontextovými gramatikami BKG (nutné pro popis syntaxe programovacích jazyků, nejsou regulární). Obecný tvar pravidel:

$$A \rightarrow \alpha \quad \text{kde } \alpha \in (N \cup T)^*$$

- Deterministická analýza shora dolů (sestup)
- Metoda vyjádřená vzájemně se volajícími podprogramy (rekurzivní procedury)

Pozn.: Obecně je analýza BK jazyka úloha řešitelná metodou s návratem s kubickou složitostí (když se nepodaří generovat/akceptovat daný řetězec, vrátíme se a zkusíme jinou možnost). Pokud ji zvládneme rekurzivním sestupem, pak je složitost lineární.

Princip

- ❖ Každému neterminálnímu symbolu A odpovídá procedura A
- ❖ Tělo procedury je dáno pravými stranami pravidel pro A
$$A \rightarrow X_{11} X_{12} \dots X_{1n} \mid X_{21} X_{22} \dots X_{2m} \mid \dots \mid X_{p1} X_{p2} \dots X_{pq}$$
pravé strany musí být rozlišitelné na základě symbolů vstupního řetězce aktuálních v okamžiku uplatnění příslušné pravé strany
- ❖ Je-li rozpoznána pravá strana $X_{i1} X_{i2} \dots X_{ik}$, pak prováděj pro $j = 1 \dots k$
  1. Je-li symbol X_{ij} neterminální, vyvolá se v A proceduru X_{ij}
  2. Je-li " X_{ij} terminální, ověří A přítomnost X_{ij} ve vstupním řetězci a zajistí přečtení dalšího symbolu ze vstupu
- ❖ Rozpoznané pravidlo analyzátor oznámí (např. výpisem čísla pravidla)
- ❖ Chybnou strukturu vstupního řetězce oznámí chybovým hlášením

Pro rozpoznání správné pravé strany musí platit:

-řetězce derivovatelné z pravých stran začínají různými terminálními symboly

-při prázdné pravé straně se musí navíc lišit i od těch terminálních symbolů, které se mohou vyskytnout v derivacích za neterminálem z levé strany pravidla.

Např. příkaz může začínat *if, while, do, identifikátorem, call, ...* tím lze rozlišovat, ale jak poznat neúplný podm.příkaz od úplného (*s else*)? Prodiskutujte to.

Př. Gramatika přiřazování (použijeme metasymbole opakování $\{ + T \}$ a $\{ * F \}$ tzv. iterační zápis gramatiky)

$$(1,2) \quad S \rightarrow V = E \mid \text{if } E \text{ then } S \ Z$$

$$(3,4) \quad Z \rightarrow \text{else } S \mid e$$

$$(5) \quad E \rightarrow T \{ + T \}$$

$$(6) \quad T \rightarrow F \{ * F \}$$

$$(7,8) \quad F \rightarrow (E) \mid V$$

$$(9) \quad V \rightarrow a \ I$$

$$(10,11) \ I \rightarrow (E) \mid e$$

-Zkuste ji napsat i normálně (bez metasymbolů) a diskutujte možný problém s pravidly

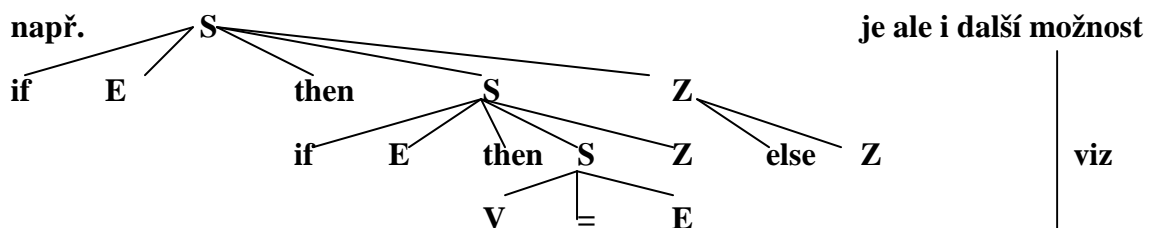
$$E \rightarrow T \mid E + T \quad T \rightarrow F \mid T * F$$

-Zjistěte, jak vypadají množiny *first* terminálních symbolů, kterými začínají řetězce odvoditelné z jednotlivých pravých stran pravidel (dovolí to provést výběr té správné pr.strany na kterou se má expandovat neterminál korespondující dané proceduře)

-Zjistěte, jak vypadají množiny *follow* terminálních symbolů, které následují ve vstupu po provedení příslušné procedury a zkuste si jak vypadá struktura věty

if a then if a then a = a else a = a

Symbol	first	follow
S		
Z		
E		
T		
F		
V		
I		

Tohle je vnoření neúplného podm. příkazu do úplného, gramatika umožňuje i opak

Lexikální analýzu bude provádět procedura CTI

Hlášení chyb bude provádět procedura CHYBA

Posloupnost přepisovacích pravidel vypisuje procedura TISK

program SYNTAKTICKA_ANALYZA

**definice vyjmenovaného typu SYMBOL = (IDENT, PRIRAZ, PLUS, KRAT, LEVA,
PRAVA, IFS, THENS, ELSESES);**

promenna N typu SYMBOL;

procedura CTI(vstupni parametr S typu SYMBOL) ...

procedura CHYBA(vstupni parametr CISLO typu integer) ...

procedura TISK(vstupni parametr CISLO typu integer) ...

procedura S

{ if N = IFS then

{ TISK(2); CTI(N); E;

if N ≠ THENS then CHYBA(2);

else { CTI(N); S; Z;

}

}

else

{ TISK(1); V; if N ≠ PRIRAZ then CHYBA(1);

else { CTI(N); E;

}

} /* vstupni řetězec patří do jazyka */

}

procedura Z

{ if N = ELSESES then { TISK(3); CTI(N); S;

}

else TISK(4); /*bude se chovat tak, jak jsme nakreslili strom, nebo jinak? */

}

procedura E

{ TISK(5); T;

while N = PLUS do { CTI(N); T;

}

}

procedura T

```
{ TISK(6); F;  
  while N = KRAT do { CTI(N); F;  
                    }  
}
```

procedura F

```
{ if N = LEVA then { TISK(7); CTI(N); E;  
                  if N ≠ PRAVA then CHYBA(7)  
                  else CTI(N)  
                  }  
  else { TISK(8); V; }  
}
```

procedura V

```
{ if N ≠ IDENT then CHYBA(9) else { TISK(9);CTI(N);I;  
                                   }  
}
```

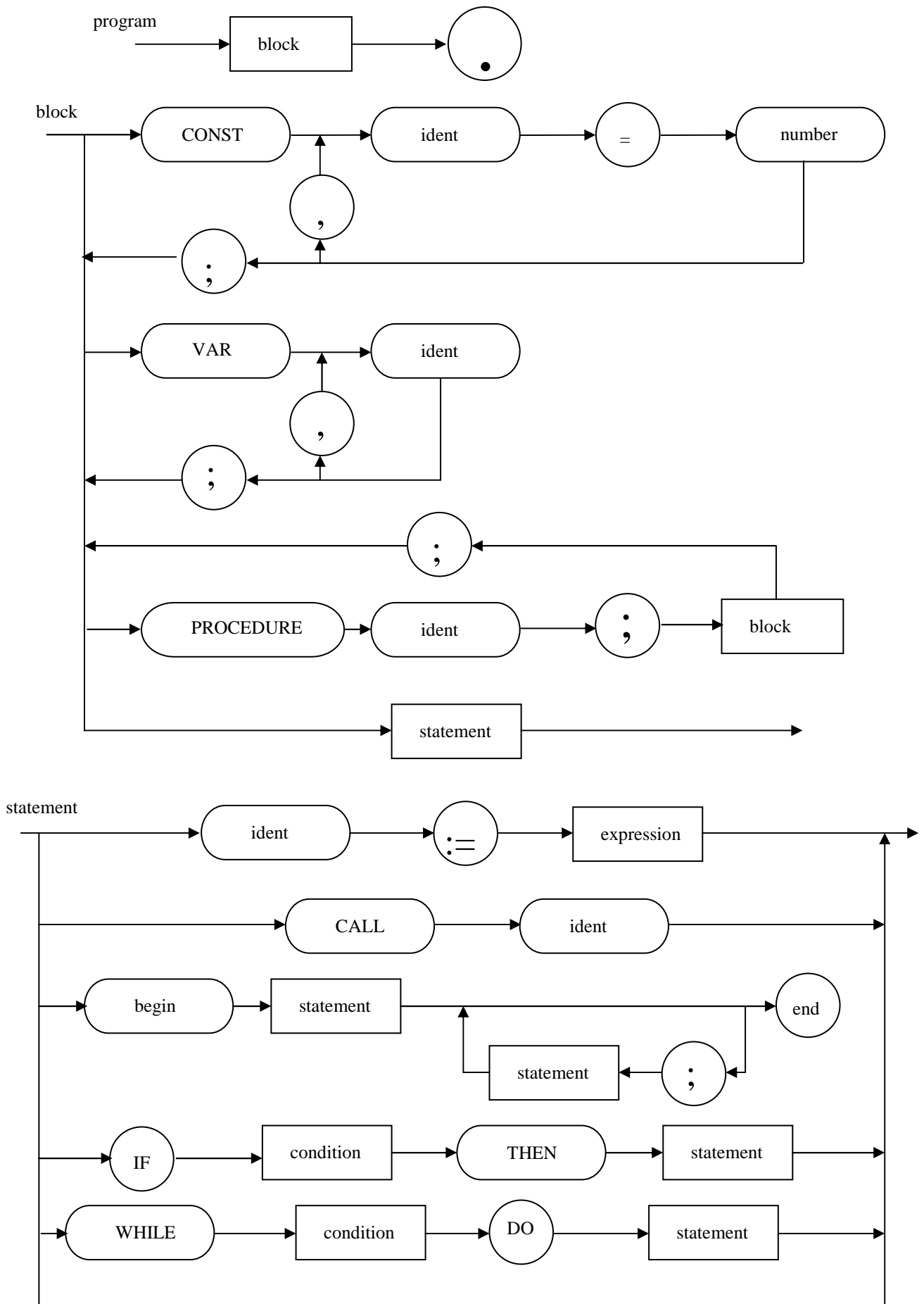
procedura I

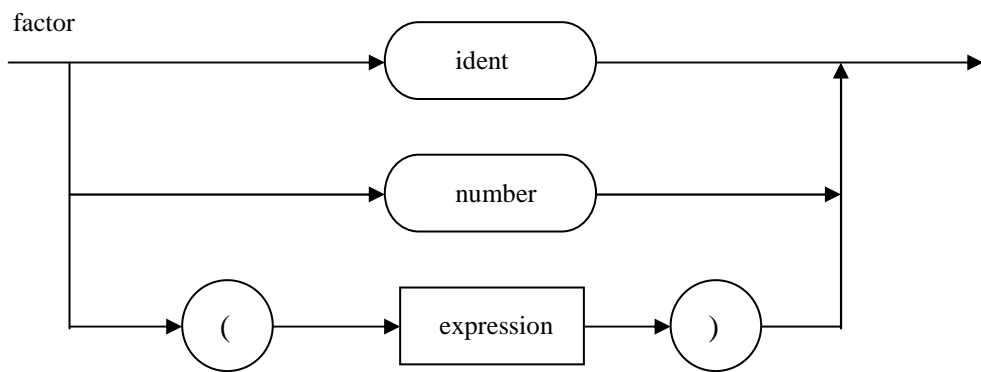
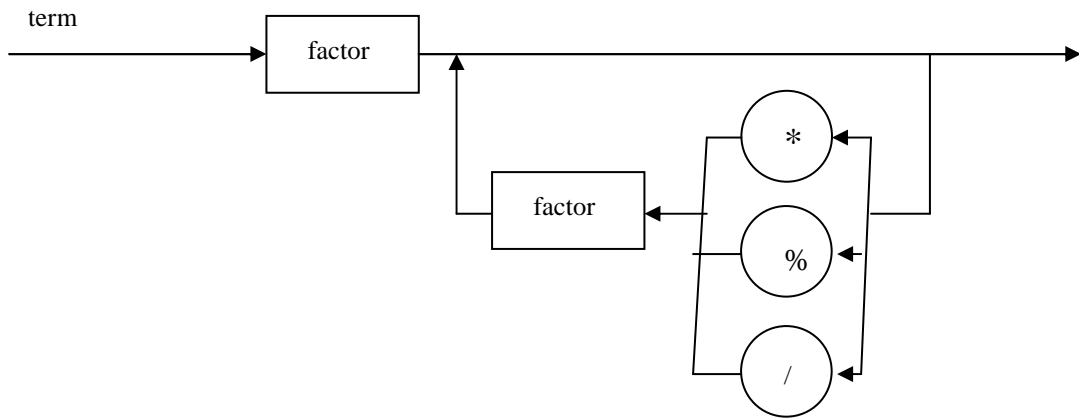
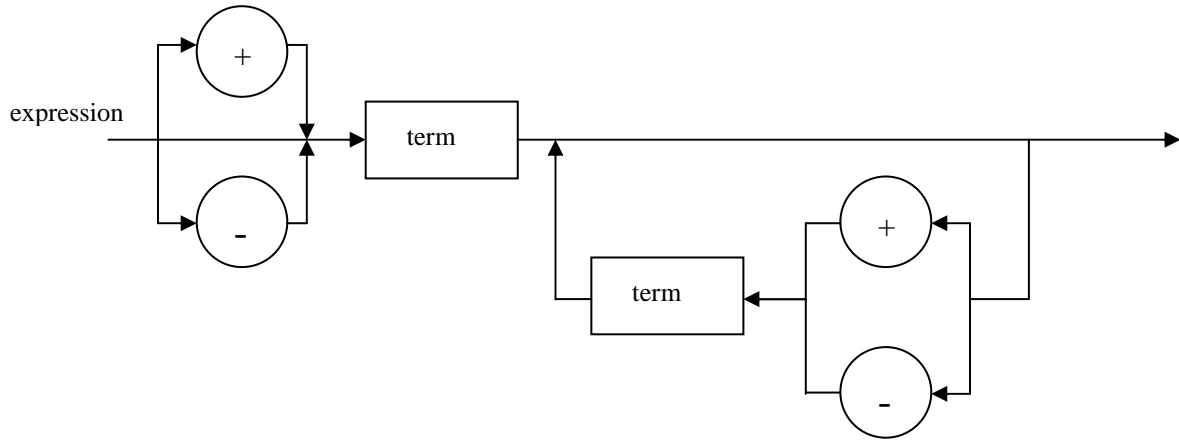
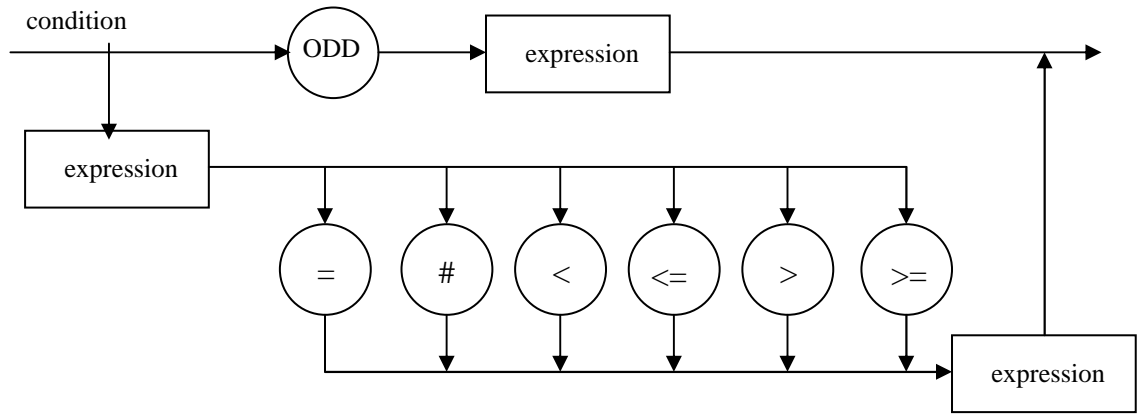
```
{ if N = LEVA then { TISK(10); CTI(N); E;  
                  if N ≠ PRAVA then CHYBA(10)  
                  else CTI(N)  
                  }  
  else TISK(11);  
}
```

procedura MAIN

```
{ CTI(N); S;  
}
```

Syntax jazyka PL0

<u>X</u>	<u>FIRST (X)</u>	<u>FOLLOW (X)</u>
<u>BLOCK</u>	const , var , procedure ident , call , begin if , while , ε	. , ;
<u>STATEMENT</u>	ident , call , begin if , while , ε	. , ; , end
<u>CONDITION</u>	odd , + , - , ident number , (	then , do
<u>EXPRESSION</u>	(, ident , number , + , -	) , . , ; , = # , < , <= , > , >= then , do , end
<u>TERM</u>	(, ident , number	) , . , ; , = # , < , <= , > , >= then , do , end + , -
<u>FACTOR</u>	(, ident , number	) , . , ; , = # , < , <= , > , >= then , do , end + , - , * , / , %

00-02d

/*C program Lexikální a Syntaktická analýza PL0 – upozorníme jen na hlavní části */

```
#define NSYM 35      /* pocet rozpoznatelných symbolů */
#define NORW 11     /* pocet klicových slov */
#define TMAX 100   /* velikost tabulky identifikátorů */
#define NMAX 5     /* maximalni pocet cislic v čísle */
#define AL 10      /* delka identifikátorů */
#define CHSETSIZE 128 /* pocet znaku v množině */
#define MAXERR 30  /* maximalni pocet chyb */
#define AMAX 2048  /* nejvyšší adresa */
#define LEVMAX 3   /* maximalni hloubka vnoreni */
#define CXMAX 200  /* velikost prostoru pro kod */
#define STACKSIZE 500 /* vypočtový zásobník */
```

definice konstant překladače

```
typedef enum {null, ident, number, plus, minus, times, slash, modulo, oddsym, eql,
             neq, lss, leq, gtr, geq, lparen, rparen, comma, semicolon, period,
             becomes, beginsym, endsym, ifsym, thensym, whilesym, dosym, callsym,
             constsym, varsym, procsym} SYMBOL; lex.symboly
typedef char ALFA[AL]; /* pole k uložení textu identifikátorů */
typedef enum {constant, variable, procedure} OOBJECT; /* druh identifikátorů */
typedef int SYMSET[NSYM];
```

```
char ch;          /* poslední přečtený znak */
FILE *iva, *zdroj; /* pomocný soubor pro výpis generovaného kódu */
                 /* a tabulky symbolů */
```

```
int txpom;        /* pomocná proměnná */
SYMBOL sym;       /* poslední přečtený symbol */
ALFA id;          /* poslední přečtený identifikátor */
int num;          /* poslední přečtené číslo */
int cc;           /* počet znaků */
int ll;           /* délka řádku */
int kk,err;
int cx;           /* počítadlo adres; více bude řečeno v kap. Přidělování paměti */
char line[81];    /* načtený řádek */
ALFA a;
ALFA word[NORW]={"begin", "call", "const", "do", "end", "if", "odd", "procedure",
                 "then", "var", "while"}; /* pole rezervovaných identifikátorů */
SYMBOL wsym[NORW]={beginsym, callsym, constsym, dosym, endsym, ifsym, oddsym,
                  procsym, thensym, varsym, whilesym}; /* pořadí převede na vyclov.typ */
SYMBOL ssym[255]; /* +, -, *, ..., jednoznakové oddělovače, plněno v main */
SYMSET declbegsys, statbegsys, fackbegsys;
```

```
struct {
  ALFA name; /* jméno */
  OOBJECT kind; /* druh */
  union {
    int val;
    struct {
      int level,adr,size;
    } vp;
  } CO;
} TABLE[TMAX+1];
```

atributy identifikátorů

Tabulka symbolů

/* načte ze vstupního souboru 1 znak do glob. proměnné 'ch' a překročí konec řádky */

```
void getch(void) { /* sklada znaky do pole line */
  if (cc == ll) {
```



```

if (feof(zdroj)) {
    printf("program incompleted");
    exit(2);
}
ll = cc = 0;
printf(" ");

do {
    fscanf(zdroj,"%c",&ch);
    if ((ch != '\n') && (ch != '\r')) {
        line[ll++]=ch;          /*pridani znaku do promenne line */
        printf("%c",ch);
    }
} while ((ch != '\n') && (ch != '\r') && (feof(zdroj) == 0));

printf("\n");
line[ll++] = ' ';
}
ch = line[cc++];
} // getch()

```

/* nacita ze vstupniho souboru 1 symbol a vrati jeho kod do glob. promenne 'sym' */

```

void getsym(void) {
int i, j, k;

```

```

while (ch <= ' ') getch(); /* netisknutelne znaky */
if ((ch >= 'a') && (ch <= 'z')) { /* identifier or reserved word */
    k = 0;

```

```

do {
    if (k < AL) a[k++] = ch;
    getch();
} while (((ch >= 'a') && (ch <= 'z')) || ((ch >= '0') && (ch <= '9')));

```

```

a[k] = '\0';
strcpy(id, a);
i = 0;
j = NORW - 1;

```

```

do {
    k = (i + j) / 2;
    if (strcmp(id, word[k]) <= 0) j = k - 1;

    if (strcmp(id, word[k]) >= 0) i = k + 1;
} while (i <= j);

```

```

if ((i - 1) > j) sym = wsym[k];
else sym = ident;

```

```

}
else

```

```

if ((ch >= '0') && (ch <= '9')) { /* number */
    k = num = 0;
    sym = number;

```

```

/* vypusti pripadne pocatecni nuly u cisla */
/* while (ch == '0') getch(); */

```

```

do {
    num = 10 * num + (ch - '0'); /*vypocet hodnoty cisla */

```

*/*pulenim intervalu hleda v poli word*/
/*zda to je rezervovany identifikátor */*

```

    k++;
    getch();
} while ((ch >= '0') && (ch <= '9'));
if (k > NMAX) error(30);
}
else
    if (ch == ':') {
        getch();
        if (ch == '=') {
            sym = becomes;
            getch();
        }
        else sym = null;
    }
    else
        if (ch == '<') {
            getch();
            if (ch == '=') {
                sym = leq;
                getch();
            }
            else
                if (ch == '>') {
                    sym = neq;
                    getch();
                }
            else
                sym = lss;
        }
        else
            if (ch == '>') {
                getch();
                if (ch == '=') {
                    sym = geq;
                    getch();
                }
                else sym = gtr;
            }
        else {
            sym = ssym[ch];
            getch();
        }
}
} /* konec procedury getsym */

```

prirazeni

/*mensi roven*/

/*neroven*/

/*vetsi roven*/

/*jednoznakovy oddělovač viz main*/

```

/* vlozi object do tabulky symbolu
   k :typ objektu, tj. zda jde o konstantu,promennou,...
   lev :uroven, ve ktere je objekt deklarovan
   dx :adresa objektu
*/

```

```

void enter(OBJECT k,int *tx,int lev,int *dx) {

```

```

    (*tx)++; /* inkrementuje index tabulky symbolu */
    txpom = *tx; /* pro vypis TS */
    strcpy(TABLE[*tx].name,id);
    TABLE[*tx].kind=k;

```

```

    switch (k) {
        case constant: if (num>AMAX) {
                        error(31);
                        num = 0;
                    }
                    TABLE[*tx].CO.val = num;
                    break;

```

```

        case variable: TABLE[*tx].CO.vp.level = lev;
                       TABLE[*tx].CO.vp.adr = (*dx)++;
                       break;

```

```

        case procedure: TABLE[*tx].CO.vp.level = lev;
                        break;

```

```

    }
} // enter()

```

/*plneni tab. symbolu*/

```

/* vyhleda symbol v tabulce symbolu
   id :jmeno symbolu
   tx :ukazovatko na konec tabulky symbolu
navratova hodnota:
   -1 : symbol nenalezen
   >=0 : adresa symbolu
*/

```

```

int position(ALFA id,int tx) {
int i;

```

```

    strcpy(TABLE[0].name,id); /*sentinel*/
    i = tx; /*hleda od posledního zarazeneho (respektuje lokalitu*/
    while (strcmp(TABLE[i].name,id)) i--;

```

```

    return(i);
} // position()

```

```

/* zpracovani deklarace konstanty ve tvaru:
   ident = hodnota.
   tx :ukazovatko na volne misto v tabulce symbolu
   lev :uroven, ve ktere je symbol deklarovan
   dx :adresa - neni pouzita, protoze jde tady o kontantu
*/
void constdeclaration(int *tx,int lev,int *dx) {

if (sym == ident) {
  getsym();
  if ((sym == eql) || (sym == becomes)) {
    if (sym == becomes) error(1); /*v deklaraci konstant musí byt „=“ */
    getsym();
    if (sym == number) {
      enter(constant,tx,lev,dx); /*ulozeni konstanty do Tab.Symb, */
      getsym();
    } else error(2); /*konstante není prirazeno cislo*/
  } else error(3); /*nenasel = ani prirazeni*/
} else error(4); /*nenasel identifikátor*/
} // constdeclaration()

```

```

/* zpracovani deklarace promenne
   tx :ukazovatko na volne misto v tabulce symbolu
   lev :uroven,ve ktere je symbol deklarovan
   dx :adresa promenne
*/

```

```

void vardeclaration(int *tx,int lev,int *dx) {

if (sym == ident) {
  enter(variable,tx,lev,dx);
  getsym();
} else error(4);

} // vardeclaration()

```

```

void factor(...) { /*v kompletnim tvaru bude mit parametry*/
int i;

while (fabcgsys[sym]) { /* facbegsys se naplni v main*/
if (sym == ident) {
i = position(id,tx);
if (i == 0) error(11); /*nenalezen v Tab.Symb.*/
else
getsym();
} else
if (sym == number) {
if (num > AMAX) {
error(31);
num = 0;
}
getsym();
} else
if (sym == lparen) { getsym();
expression(...);
if (sym == rparen) getsym();
else error(22);
}
}
} // factor()

```

```

void term(...) { /*v kompletnim tvaru bude mit parametry*/

SYMBOL mulop;
factor(...);

while ((sym == times) || (sym == slash) || (sym == modulo)) {
mulop = sym;
getsym();
factor(...);
}

} // term()

```

```

void expression(...) { /*v kompletnim tvaru bude mit parametry*/
SYMBOL addop;

    if ((sym == plus) || (sym == minus)) { /*unární operator*/
        getsym();
        term(...);
    }
    else {
        term(...);
    }

    while ((sym == plus) || (sym == minus)) { /*binární operator*/
        getsym();
        term(...);
    }
} // expression()

```

```

void condition(...) {
SYMBOL relop;

    if (sym == oddsym) {
        getsym();
        expression(...);
    }
    else {
        expression(...);
        if ((sym != eql) && (sym != neq) && (sym != lss) && (sym != gtr) && (sym != leq) &&
            (sym != geq))
            error(22);
        else {
            getsym();
            expression(...);
        }
    }
} // condition()

```

```

void statement(...) { /*v kompletnim tvaru bude mit parametry*/
int i;

    if (sym != ident) {
        error(10);
        do
            getsym();
        while (fsys[sym] == 0);
    }
    if (sym == ident) { /*nalezen prikaz prirazeni*/
        i = position(id,tx);
        if (i == 0) error(11); /*nenasel se identifikátor*/
        else
            if (TABLE[i].kind!=variable) { /*prirazeni do jineho ident. nez promenna*/
                error(12);
                i = 0;
            }
        getsym();
        if (sym == becomes) getsym();
        else error(13);
    }
}

```

```

    expression(...);
}
else
    if (sym == callsym) { /*nalezeno volani podprogramu*/
        getsym();
        if (sym != ident) error(14);
        else {
            if ((i = position(id,tx)) == 0) error(11);
            else {
                if (TABLE[i].kind == procedure) gen(cal, ...
                    else error(15);
            }
        }
        getsym();
    }
}
else
    if (sym == ifsym) { /*podmineny prikaz*/
        getsym();
        condition(...);

        if (sym == thensym) getsym();
        else error(16);
        statement(...);
    }
    else
        if (sym == beginsym) { /*zacina novy blok*/
            getsym();
            statement(...);

            while (sym == semicolon) {
                getsym();
                else error(10);
                statement(...);
            }

            if (sym == endsym) getsym(); /*konci predchozi blok*/
            else error(17);
        }
        else
            if (sym == whilesym) { /*zacina cyklus while*/
                condition(...);
                if (sym == dosym) getsym();
                else error(18);
                statement(...);
            }
    }
} // statement()

```

```

void block(...) { /*v kompletnim tvaru bude mit parametry*/
do {
  if (sym == constsym) { /*deklaracni cast konstant*/
    getsym();

    do {
      constdeclaration(...);
      while (sym == comma) {
        getsym();
        constdeclaration(...);
      }
      if (sym == semicolon) getsym();
      else error(5);
    } while (sym==ident);
  }
  if (sym == varsym) { /*deklaracni cast promennych*/
    getsym();
    vardeclaration(...);

    while (sym == comma) {
      getsym();
      vardeclaration(...);
    }
    if (sym == semicolon) getsym();
    else error(5);
  }
  while (sym == procsym) { /*definice podprogramu*/
    getsym();
    if (sym == ident) {
      enter(procedure);
      getsym();
    } else error(4);
    if (sym==semicolon) getsym();
    else error(5);
    block(...);
    if (sym == semicolon) {
      getsym();
    } else error(5);
  }
} while (declbegsys[sym]);

statement(...);

} // block()

```



```
/*hlavni program*/
```

```
main(void) {
```

```
char zdrojak[13];
```

```
/* cte jmeno souboru, dokud uzivatel nezada nenulovy retezec */
```

```
do {
```

```
    printf("Zadej jmeno souboru obsahujiciho zdrojovy text: ");
```

```
    scanf("%s",zdrojak);
```

```
} while (strlen(zdrojak) < 1);
```

```
if ((iva = fopen("TAB.SYM", "w")) == NULL) {
```

```
    printf("\nCHYBA! Nepodarilo se otevrit soubor pro zapis tabulky symbolu...\n");
```

```
    return(-1);
```

```
}
```

```
/* ...a pak otestuje, jestli soubor existuje */
```

```
if ((zdroj = fopen(zdrojak, "r")) == NULL) {
```

```
    printf("\nCHYBA! Nepodarilo se otevrit soubor se zdrojovym textem [%s]...\n",zdrojak);
```

```
    return(-1);
```

```
}
```

```
for (ch= ' ';ch<='_ ';ch++) ssym[ch] = null;
```

```
ssym['+'] = plus;
```

```
ssym['-'] = minus;
```

```
ssym['*'] = times;
```

```
ssym['/'] = slash;
```

```
ssym['%'] = modulo;
```

```
ssym['('] = lparen;
```

```
ssym[')'] = rparen;
```

```
ssym['='] = eql;
```

```
ssym[','] = comma;
```

```
ssym['.'] = period;
```

```
ssym['#'] = neq;
```

```
ssym['<'] = lss;
```

```
ssym['>'] = gtr;
```

```
ssym[';'] = semicolon;
```

```
nuluj(declbegsys);
```

```
nuluj(statbegsys);
```

```
nuluj(facbegsys);
```

/*naplneni hodnot jednoznakových oddelovaců*/

```
/*v deklaracni casti se musi zacinat bud 'const','var' nebo 'procedure'*/
```

```
declbegsys[constsym] = declbegsys[varsym] = declbegsys[procsym] = 1;
```

```
/*ve statementu se musi zacinat bud 'begin','call','if','while' nebo ident.*/
```

```
statbegsys[beginsym] = statbegsys[callsym] = statbegsys[ifsym] = statbegsys[whilesym] = 1;
```

```
/*faktor muze byt bud ident., cislo nebo leva zavorka*/
```

```
facbegsys[ident] = facbegsys[number] = facbegsys[lparen] = 1;
```

```
ch = ' ';
```

```
kk = AL;
```

```
getsym();
```

```
block(...); /*zavola preklad programu*/
```

```
if (sym != period) error(9); /*a konci teckou*/
```

```
listtabsym();
```

```
if (err == 0) {
```

```
    printf("\nno error in PL/0 program\n");
```

```
}
```

```
else printf("\n %2d error(s) in PL/0 program",err);
```

```
return(0);
```

```
}
```

Zpracování chyb v PL0

Panický způsob zotavování – triviální strategie,
vynechá text až do místa, kde se snadno vzpamatuje. Snadno se vzpamatuje
v místě
s významným symbolem.

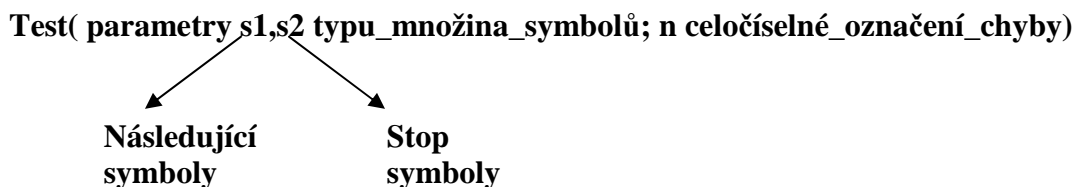
Předpoklady:

1. Každý typ příkazu začíná jiným symbolem.
2. „ „ deklarace „ „ „ .
3. Každá vyvolaná procedura se provede až do konce (žádný chybový výstup).

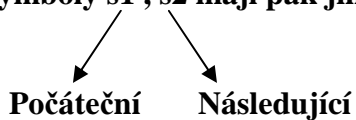
Zásady:

1. Každá procedura má parametr – množinu následujících symbolů.
2. Při chybě je přeskočen vstupní text až k legálně následujícímu symbolu za prováděnou procedurou.
3. Na konci procedury je proveden Test, který ověří, že příští symbol patří do množiny následovníků.
4. Pro zmenšení vynechávaných úseků se do následovníků přidávají symboly ze začátku důležitých konstrukcí (tzv. STOP SYMBOLY). Zdůvodněte si to.

Činnost zajišťuje procedura

Procedura Test je využitelná k ověření akceptovatelnosti symbolů na začátku procedur SA. Symboly s1 , s2 mají pak jiný význam

Seznam chyb

- 1 pouzito "=" misto "!="
- 2 za "=" musi nasledovat cislo
- 3 za identifikatorem ma nasledovat "="
- 4 za "const", "var", "procedure" musi nasledovat identifikator
- 5 chybi strednik nebo carka
- 6 nespravny symbol po deklaraci procedury
- 7 je ocekavan prikaz
- 8 neocekavany symbol za prikazovou casti bloku
- 9 ocekavam tecku
- 10 nespravny symbol v prikazu
- 11 nedeklarovany identifikator
- 12 prirazeni konstante a procedure neni dovoleno
- 13 operator prirazeni je "!="
- 14 za "call" musi nasledovat identifikator
- 15 volani konstanty nebo promenne neni dovoleno
- 16 ocekavano "then"
- 17 ocekavano "}" nebo ";"
- 18 ocekavano "do"
- 19 nespravne pouzity symbol za prikazem
- 20 ocekavam relaci
- 21 jmeno procedury nelze pouzit ve vyrazu
- 22 chybi uzaviraci zavorka
- 23 faktor nesmi koncit timto symbolem
- 24 vyraz nesmi zacinat timto symbolem
- 30 prilis velke cislo

Alternativa pro C++

```
/* testovat zda nacteny symbol je v množině symbolu 's1'.  
Pokud není generuje chybu a načítá opakovaně ze vstupu  
dokud není načten symbol z množin 's1' a 's2'
```

```
*/
```

```
void test(SYMSET s1,SYMSET s2,int n) {  
SYMSET pom;
```

```
if (!s1[sym]) { /*sym není v množině s1 */  
error(n);  
nuluj(pom);  
sjednot(pom,s1);  
sjednot(pom,s2); } /*sjednoti s1, s2 do pom */
```

```
while (pom[sym] == 0) getsym(); /* pokud sym není v  $s1 \cup s2$  čti další */
```

```
}  
} // test()
```

```
void expression(SYMSET fsys) {  
SYMBOL addop;  
SYMSET pom;
```

```
if ((sym == plus) || (sym == minus)) { /*unární plus, minus */  
addop = sym;  
getsym();  
nuluj(pom);  
sjednot(pom,fsys);  
pom[plus] = pom[minus] = 1;  
term(pom); /*volame term(fsys  $\cup$  plus  $\cup$  minus) */  
}
```

```
else {  
nuluj(pom);  
sjednot(pom,fsys);  
pom[plus] = pom[minus] = 1;  
term(pom); } /*bez unárního plus minus */  
}
```

```
while ((sym == plus) || (sym == minus)) {  
addop = sym;  
getsym();  
nuluj(pom);  
sjednot(pom,fsys);  
pom[plus] = pom[minus] = 1;  
term(pom); } /* iterace {+T} */
```

```
}  
} // expression()
```

```

void term(SYMSET fsys) {
    SYMBOL mulop;
    SYMSET pom;

    nuluj(pom);
    sjednot(pom,fsys);
    pom[times] = pom[slash] = pom[modulo] = 1;
    factor(pom);    /*volame factor( followE ∪ follow T */

    while ((sym == times) || (sym == slash) || (sym == modulo)) {
        mulop = sym;
        getsym();
        sjednot(pom,fsys);
        pom[times] = pom[slash] = pom[modulo] = 1;
        factor(pom);
    }
} // term()

```

```

void factor(SYMSET fsys) {
    int i;
    SYMSET pom;

    test(facbegsys,fsys,24);    /* test na zacatku faktoru */
    while (facbegsys[sym]) {
        if (sym == ident) {
            i = position(id,tx);
            if (i == 0) error(11);    /* ten identifikator není deklarovany */
            getsym();
        } else
            if (sym == number) {
                if (num > AMAX) {
                    error(31);
                    num = 0;
                }
                getsym();
            } else
                if (sym == lparen) {
                    getsym();
                    nuluj(pom);
                    sjednot(pom,fsys);
                    pom[rparen] = 1;
                    expression(pom);
                    if (sym == rparen) getsym(); /* follow „lparen expression“ je rparen */
                    else error(22);    /* paren chybi */
                }
                nuluj(pom);
                pom[lparen] = 1;    /* pokud ses nezotavil drive, preskoc jen k lparen */
                test(fsyes,pom,23); /* test na konci faktoru */
    }
} // factor()

```